

Bæredygtig udvikling

— en fælles udfordring i en globaliseret verden

Danmarks økologiske fodspor var i år 2001 knap dobbelt så stort som Danmarks areal. Hvordan kan det lade sig gøre?

Et land kan forbruge et areal større end landet selv på to måder. For det første kan landet importere ting fra andre lande. Produktionen af disse ting beslaglægger andre landes arealer. Fx importerer Danmark tømmer og papir, og dermed bruger vi noget areal af bl.a. Sveriges og Sydøstasiens skove. Vi bruger også arealer i Perus bananplantager og noget af New Zealands græsningsarealer, når vi importerer lammekød. Til gengæld eksporterer vi svinekød til fx Japan, som derfor bruger noget af vores landbrugsareal. Hvis vi importerer mere end vi eksporterer, så lægger vi beslag på et areal i andre lande. Men Danmarks eksport og import er for øjeblikket nogenlunde lige store set fra et arealsynspunkt.

Et land kan også bruge mere end sit eget areal ved at mindske Jordens fremtidige biokapacitet, dvs. Jordens evne til at producere biomasse, og dermed forringe livsbetingelserne for fremtidige generationer. Det svarer til at stifte gæld, som fremtidige generationer skal betale tilbage. Det kan ske ved jorderosion, ved overfiskning af havene, ved forurening af jord og vand, ved udryddelse af dyr og plantearter eller menneskeskabte klimaændringer.

Det er det sidste, der er årsag til, at Danmarks økologiske fodspor er dobbelt så stort som landets areal. Omkring halvdelen af Danmarks økologiske fodspor stammer nemlig fra forbruget af fossile brændsler, se figur side 6.

De fossile brændsleres økologiske fodspor er ikke et areal, som findes nogen steder i dag. Man kan sige, at det er en del af

Scenarier for CO₂ koncentration, temperatur og vandstand i havene

